

Mirko Ćurić (pripremio), Prigodnice biskupu Strossmayeru objavljene u Glasniku od 1874. do 1905.

Matica hrvatska, Đakovo

Đakovački ogranak Matice hrvatske u posljednje dvije godine pokazao je ozbiljan kvalitativni pomak u izdavačkoj djelatnosti. Dotadašnja izdavačka praksa je bila da se objavljivalo gotovo sve, bez obzira na estetsku vrijednost pojedinih naslova (što ne mora biti u negativnom kontekstu s obzirom da male sredine imaju velikih poteškoća u izdavačkoj djelatnosti: nepostojanje “jakoga izdavača”, slaba recepcija, male naklade, slaba promidžba i na žalost, “pogled s visoka” iz Zagreba...). Snažnijim uključivanjem prof. Mirka Ćurića, predsjednika osječko-baranjsko-srijemskog ogranka Društva hrvatskih književnika izdavačka djelatnost bitno je dobila na kvaliteti. Taj kvalitativni uzmak početo je izdavanjem prigodne knjige povodom dolaska pape Ivana Pavla II. u Đakovo “S dragih nam polja” (uz Ćurića kao priređivač se pojavljuje i đakovački pjesnik Franjo Đakula). Tom knjigom Matica hrvatska u Đakovu pokazala je da zna prepoznati vrijednost koja se može promovirati i u samom Zagrebu. Uz tu knjigu, zagrebačku promociju, u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici, doživio je i šesti Zbornik đakovačkih susreta hrvatskih književnih kritičara posvećen velikanu hrvatskog prevoditeljstva Zlatku Crnkoviću.

I u 2005. godini đakovačka Matica hrvatska se dobro pripremila želeći dostojno obilježiti velike obljetnice đakovačkog biskupa Josipa Jurja Strossmayera - 190. godišnjicu rođenja i stotu obljetnicu smrti. Tim povodom, u suradnji s Biskupijom đakovačkom i srijemskom, Đakovačkim kulturnim krugom, Gradom Đakovom, objavljena je knjiga “Prigodnice biskupu Strossmayeru”. Priređivač Mirko Ćurić izabrao je 21 pjesmu koje su objavljene u Glasniku Biskupije bosanske i srijemske u razdoblju od 1874. do 1905. godine. Glasnik Biskupije Đakovačke ili Bosanske i Srijemske pokrenuo je biskup Strossmayer 15. siječnja 1873. godine kada je izašao prvi broj, a ovo najstarije tiskano izdanje kontinuirano izlazi do danas. Knjigu otvara pjesma Svetozara

Ritiga «Na odru Strossmayerovu» te uvodna riječ biskupa dr. Marina Srakića. Osim prigodnica u knjizi se nalaze napisi o zadnjim časovima biskupa Strossmayera, prilozi, popis prigodnih pjesama i kratke biografije izabranih pjesnika.

Najveći problem s kojim se susreo priređivač jest činjenica da je veliki broj prigodnih pjesama nepotpisan ili potpisan opisno (npr. «duhoviti pjesnik iz Sriema, ili: «spjevao jedan gimnazijalac»). Veliku pomoć u pripremi ove knjige dao je rad biskupa dr. Marina Srakića «Svećenici (O) Strossmayeru» u kojemu je autor popisao sve prigodnice što su ih objavili svećenici Đakovačke i Srijemske biskupije, ali i svećenici iz drugih hrvatskih biskupija. Već smo rekli da zbirka sadrži 21 pjesmu sljedećih autora: Juraj Tordinac, Martin Nedić, Josip Stojanović, Ilija Topalović, Petar Preradović, Gjuro Kovačević, Grgo Martić, Ilija Okrugić, Ivan Trnski, Stjepan Buzolić, Jovan Sundečić, Josip Bertić, Pero Rogović, Ivan Becić, Ante B. Jagar, Ivan Ev. Šarić, Jovan Hranilović, Matija Pavić, Vladislav Krenais, Franjo Novoselec, Svetozar Ritig, Stjepo M. Ivančić. U izboru se nalaze i prozni tekst o Strossmayeru (Matija Pavić: Biskupu – Jubilaru 1900.)

Najuspjelije prigodnice su one najiskrenije, s najmanje fraza, a najviše iskrenih emocija i pjesničkog nadahnuća, kakve biskupu Strossmayeru upućuje Petar Preradović ili Juraj Tordinac.

Veliki broj prigodnica je zanimljiv s književno-povijesnog, a manje s estetskog stajališta. Priređivač nije dirao u jezik, pravopis i grafijska rješenja odabranih pjesama. Time je sačuvana izvornost svake pojedine pjesme.

Ova knjiga otvara još jednu dimenziju koja se vrti oko đakovačkog biskupa J. J. Strossmayera čime se potvrđuje širina biskupa, mecene, književnika. Ovim uratkom priređivač je skrenuo pozornost i na Strossmayera kao književnu inspiraciju i potvrdu da će biskup Strossmayer biti neiscrpno znanstveno vrelo bez obzira koliko vremena prošlo od njegove smrti.

Da se radi o ozbiljnom projektu potvrđuje i dobro grafičko rješenje naslovnice iz koje se može iščitati ozbiljnost cijeloga tima koji je osmislio ovu knjigu. Urednik knjige je prof. Petar Strgar, unos teksta učinile su Jasna Kalman i Anica Marelja, a lektorski posao obavio je prof. Vlado Filić.

Ovo je zasigurno jedna od najvrijednijih knjiga suvremenog đakovštinskog izdavaštva. Čestitam!

Miro Šola, prof.